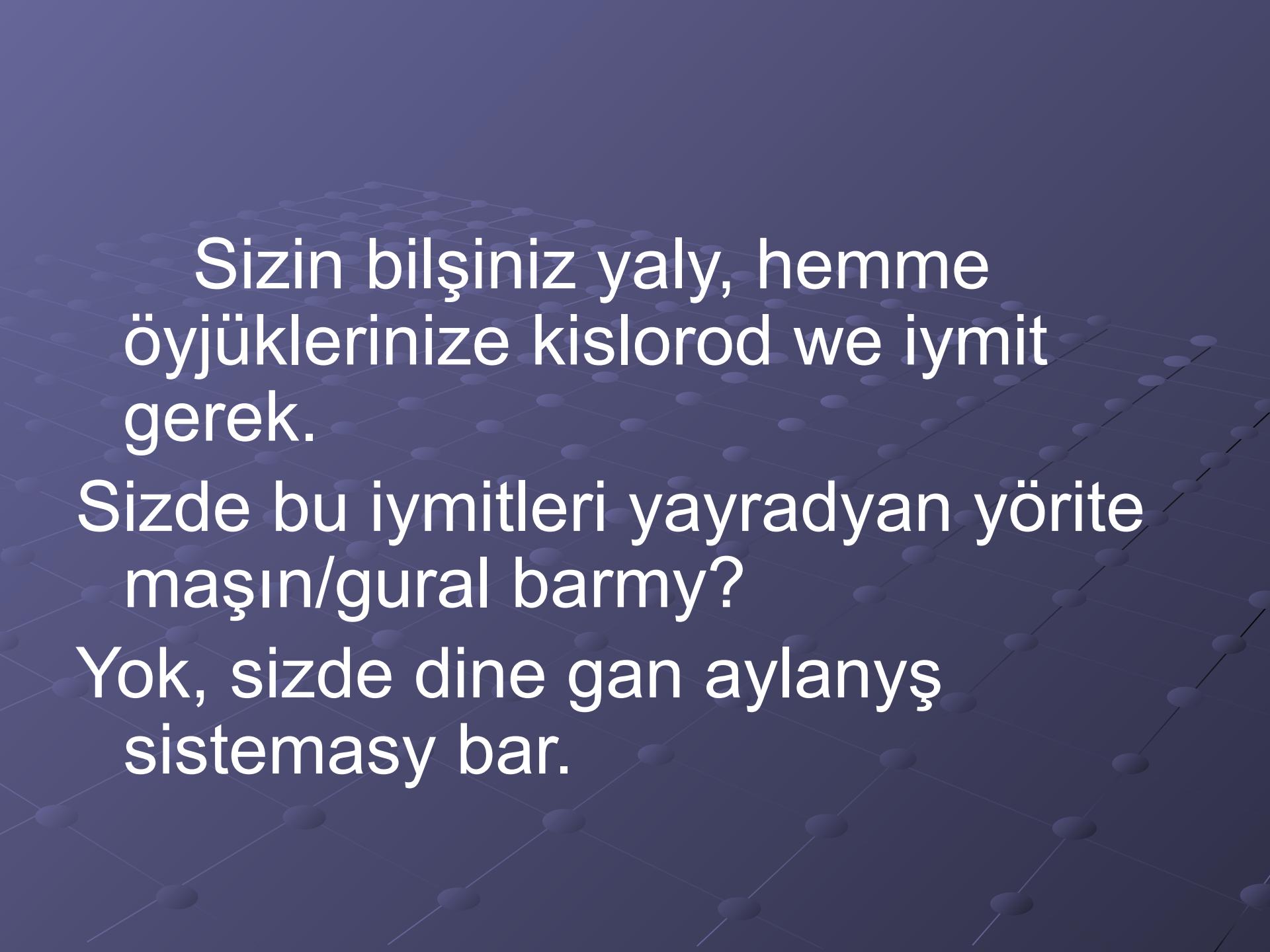

GAN AYLANYS SISTEMASY

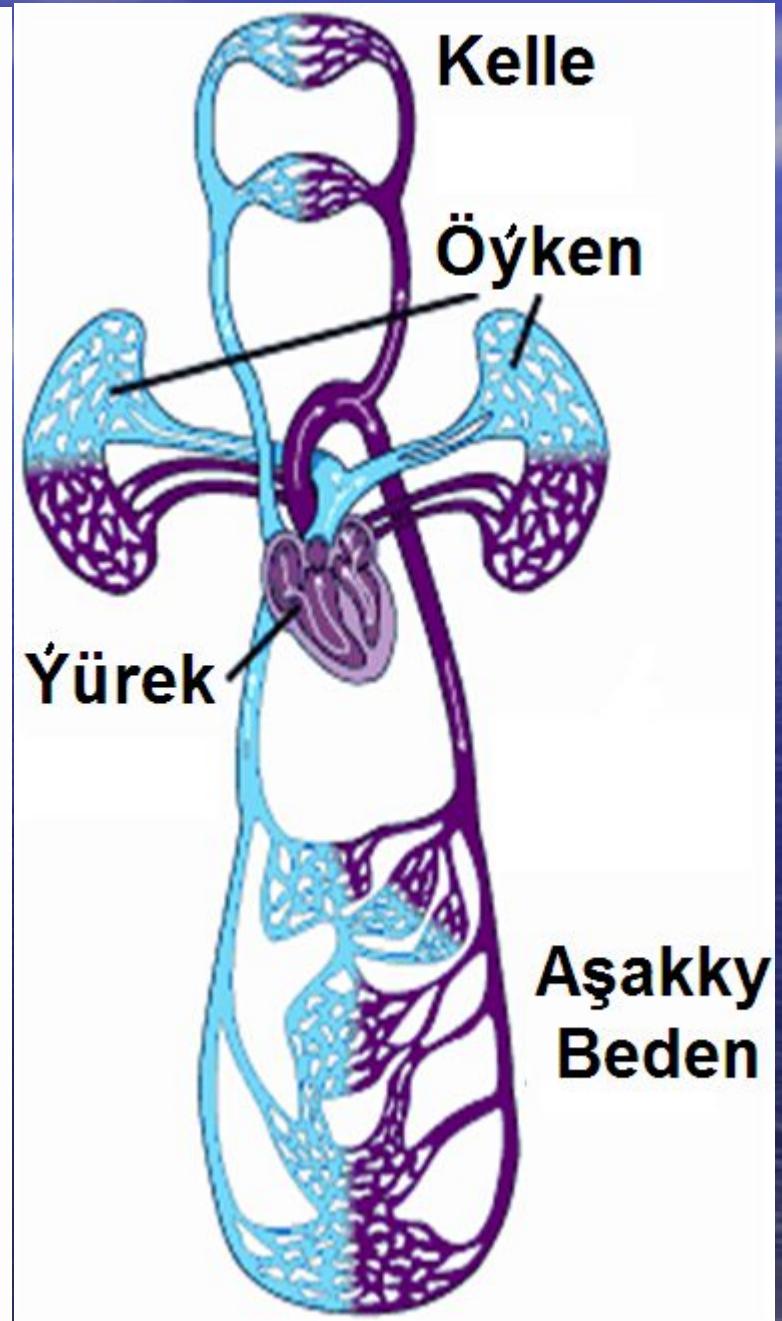
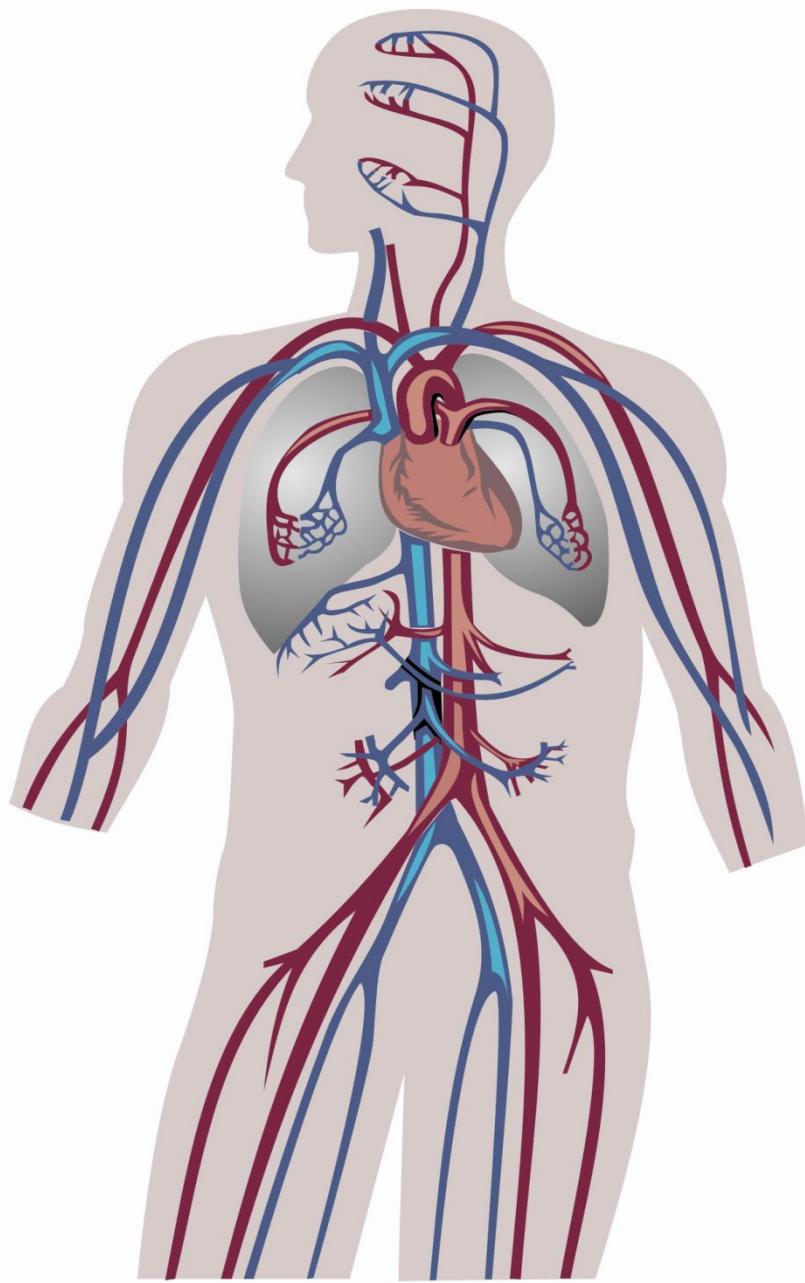
Sizin bilşiniz yaly, hemme
öyjüklerinize kislorod we iymit
gerek.

Sizde bu iymitleri yayradyan yönite
maşın/gural barmy?

Yok, sizde dine gan aylanyş
sisteması bar.

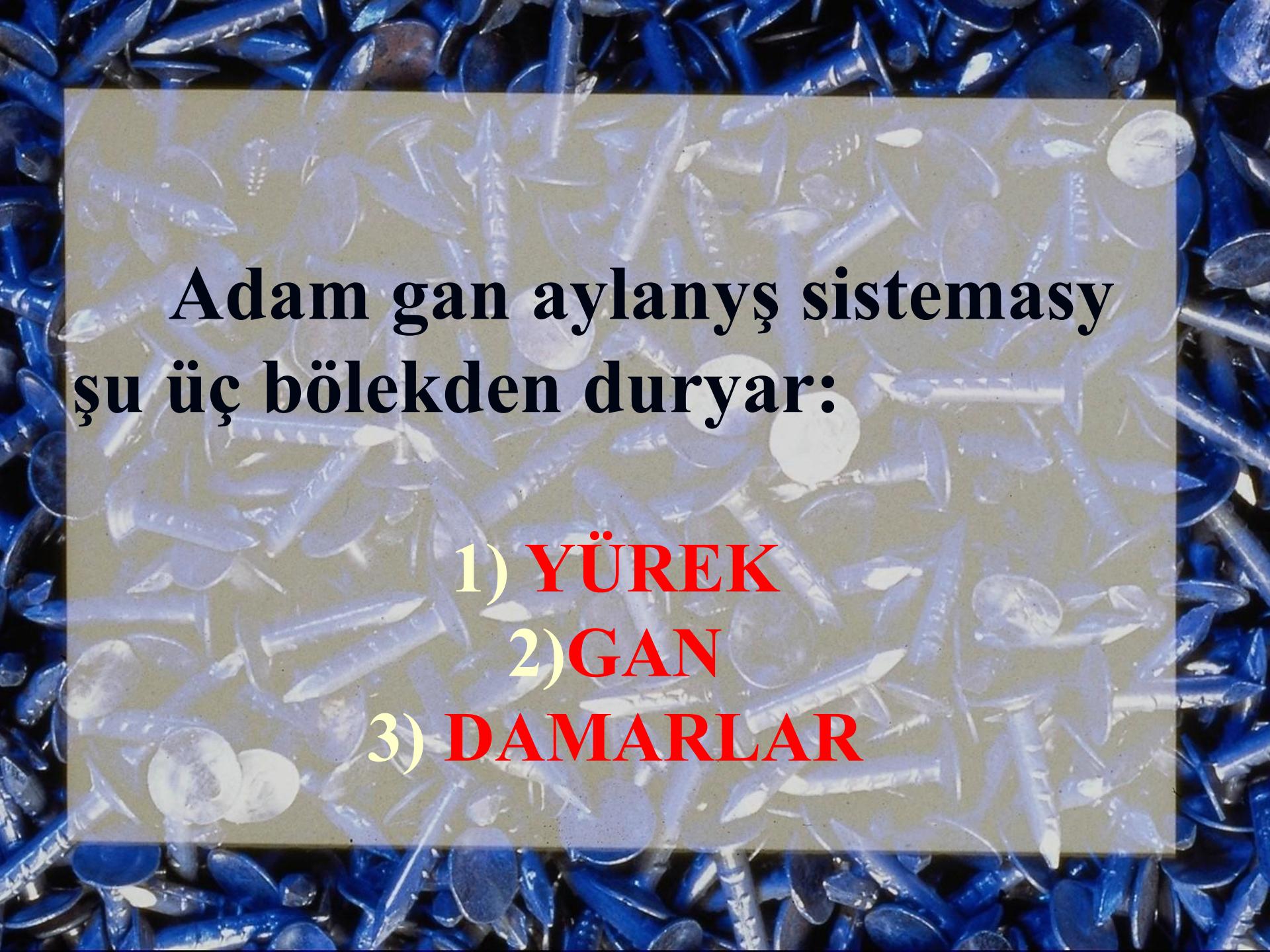
Gan aylanyş sistemasy name?

GAN AYLANYŞ bu
öyjüklerara we organizmlerare
iymit aylanyşygydyr.

**Adamda, gan aylanych
sistemasy iki esasy işi yerine
yetiryar;**

- 1. Iymit yetiriş**
- 2. Artykmaçlary
(hapalary) çykaryş**

Adam gan aylanyş sistemasy
şu üç bölekden duryar:

- 1) YÜREK
- 2) GAN
- 3) DAMARLAR

YÜREK: Gany bedenin bütin bölegine
gönükdiryar.

**Yürek dört kamera bölünyar; iki
yokarky ATRIA, iki aşakky
GARYNJYKLAR.**

SAG YÜREK ÖÑI, SAG GARYNJYK
ÇEP YÜREK ÖÑI , ÇEP GARYNJYK

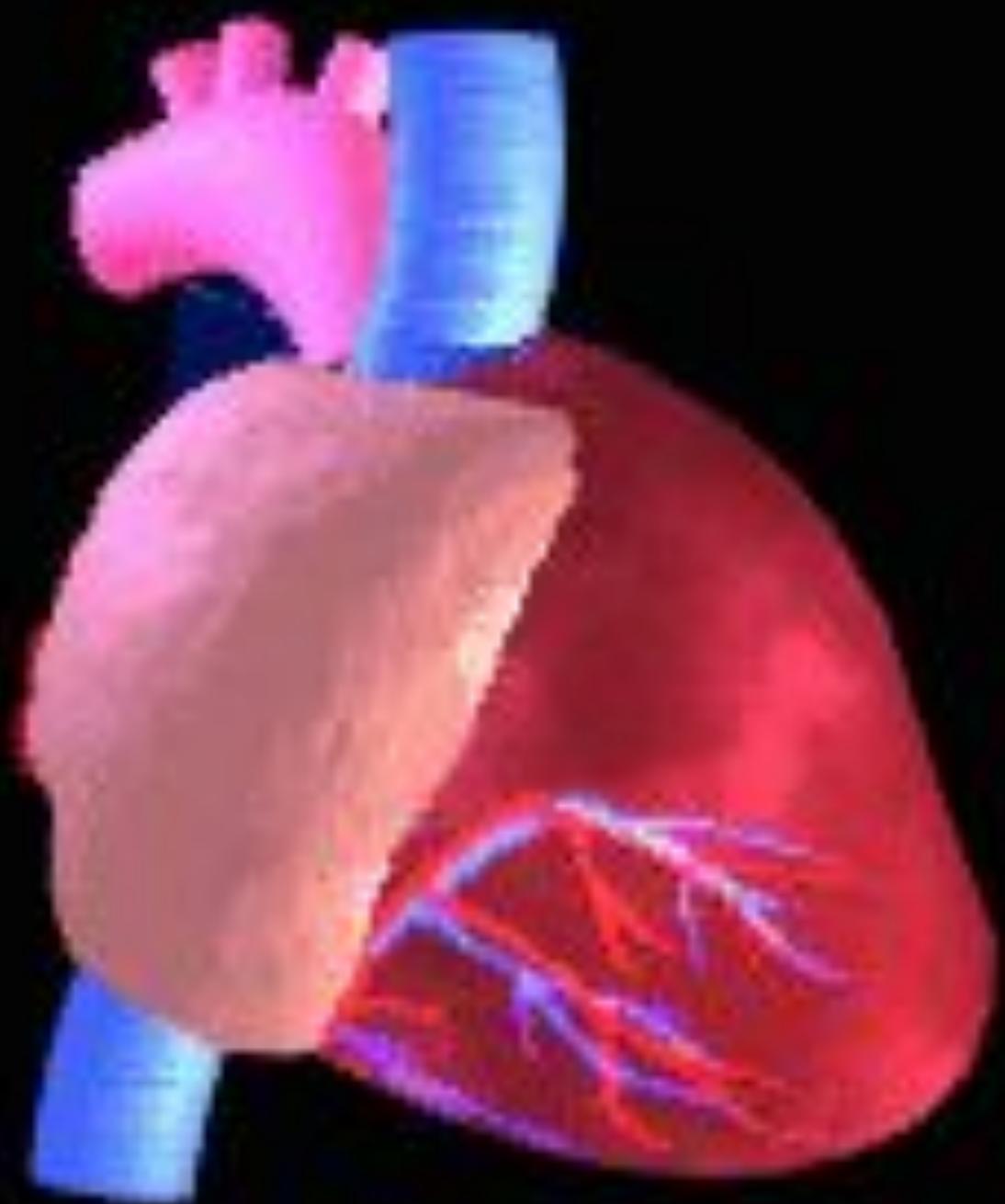
Yüregin cep tarapynda
kislorodlandyrylan gan we sag
tarapynda kislorodsyzlaşdyrylan gan
bolyar.

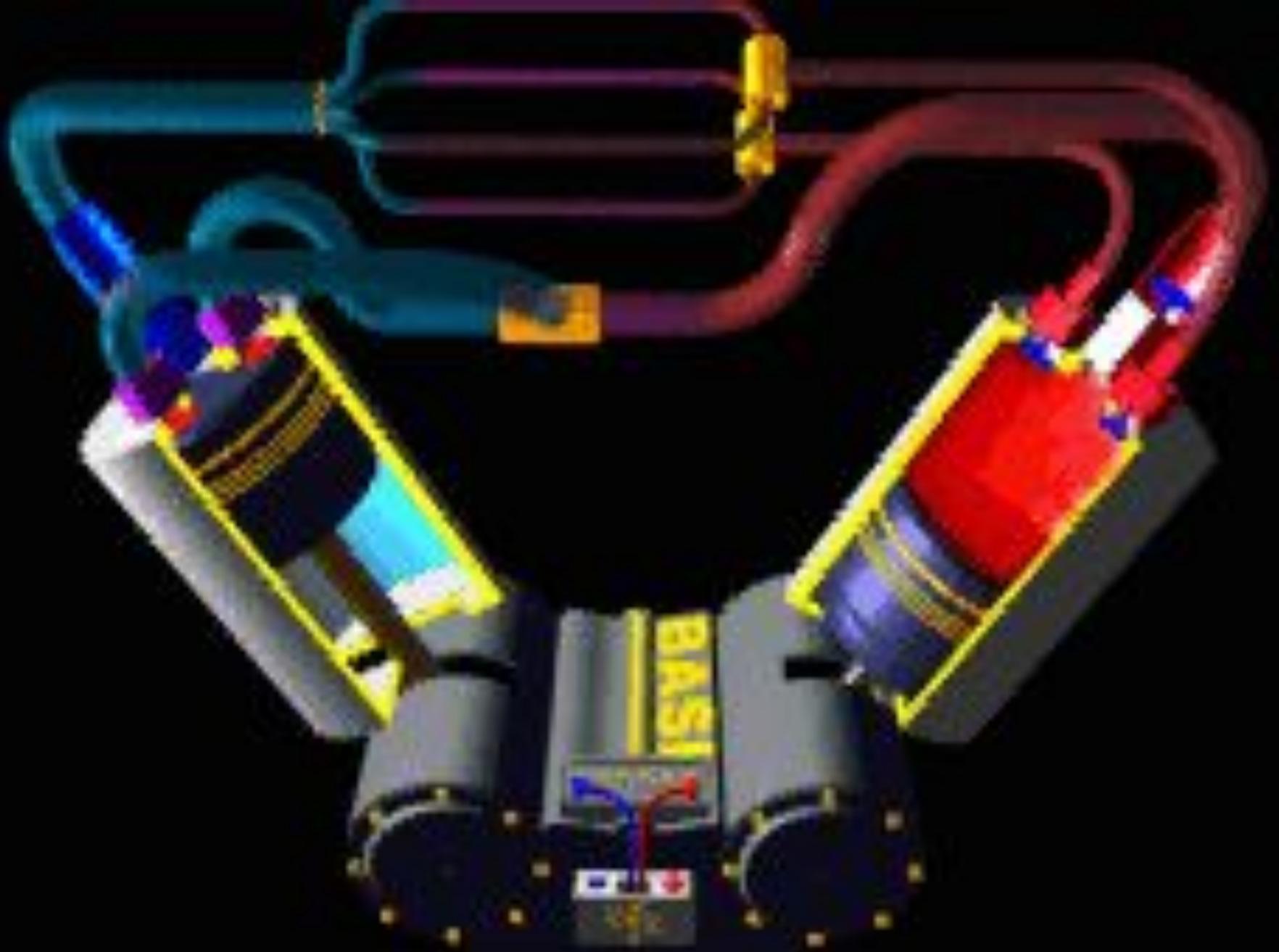

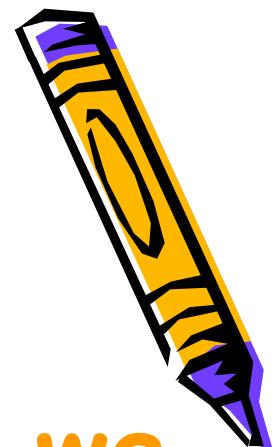
Ýürek öňi

Garynjyk

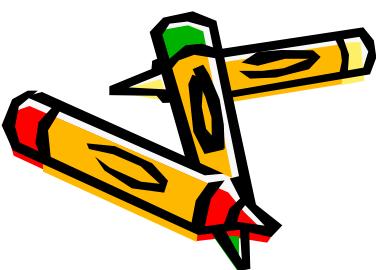
Yürek iki nasos yaly işleyar.
Sebabı yüregin sag tarapy
kislorodsyz gany öykene
gönükdiryar. Çep tarapy bolsa
kislorodly gany bedenin galan
yerine gönükdiryar.

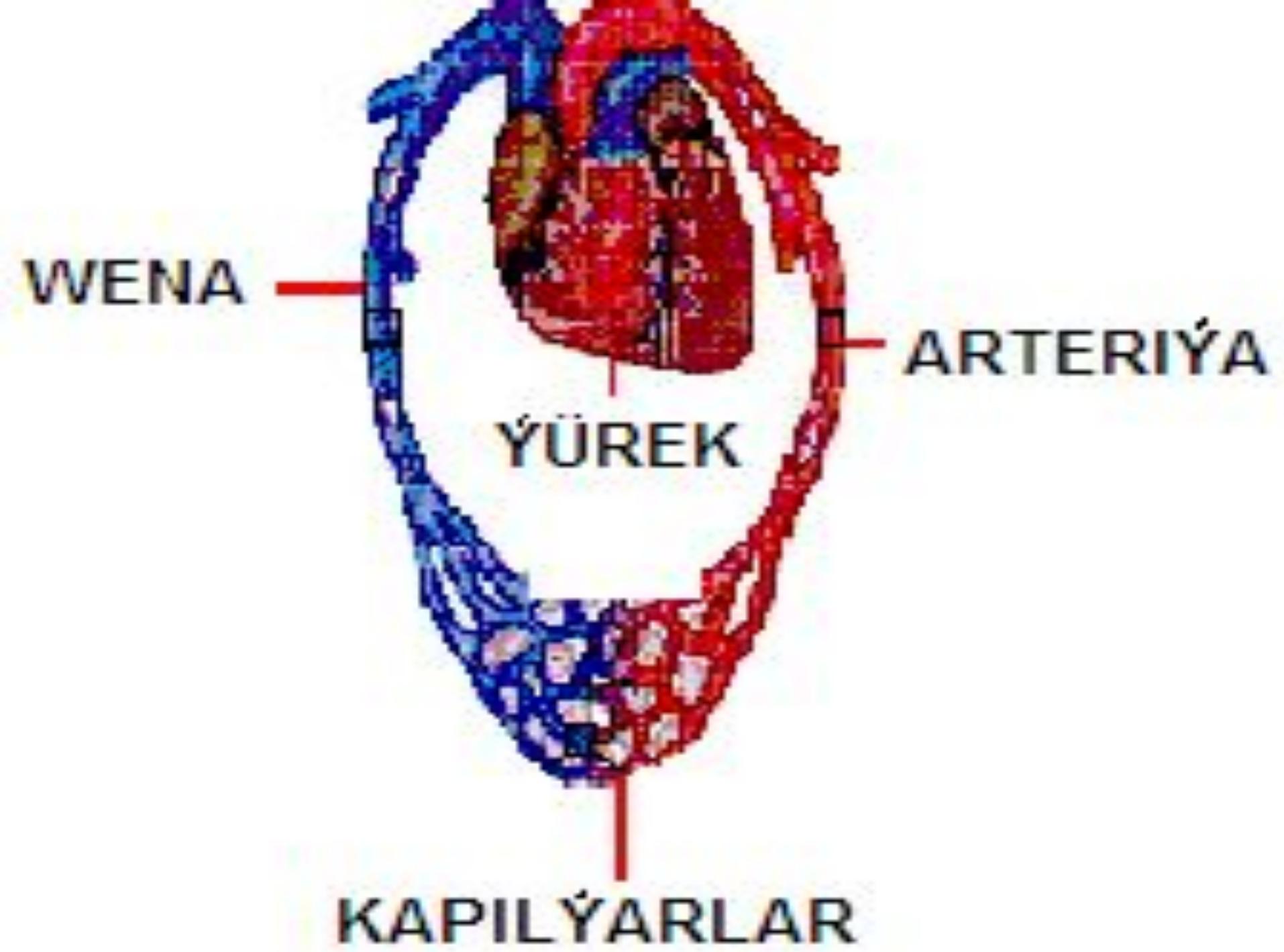

2) Damarlar: Yürek gany ityar we damarlar gany bedenin ahli yerine yetiryar. Üç dürli damar bolyar; arteriya, wena we kapilyar damarlar.

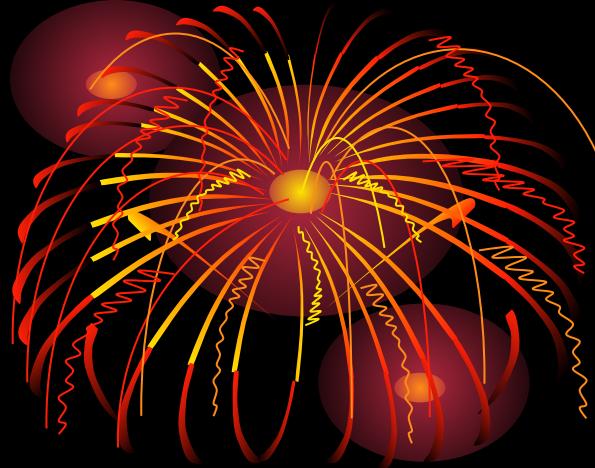

ARTERIÝALAR:kislarodlandyryylan
öýkengyzyl gan damarynda
başkasyny ýürekden bedene
gönükdürýär. Iň uly gyzyl gan
damaryna **aorto** diýilyär

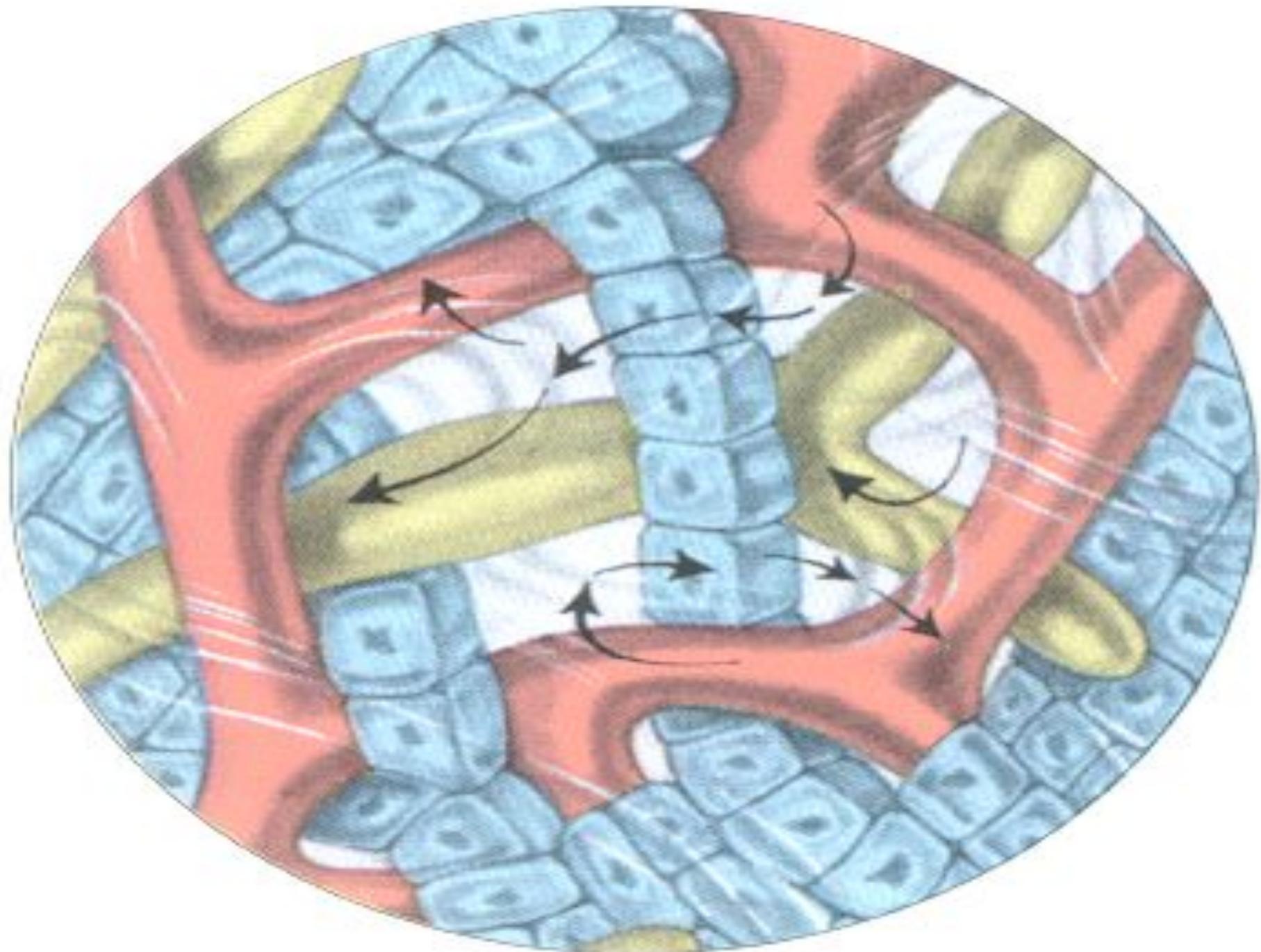
WENA DAMARY

**kislorodsyzlandyrylan gany
öýken damarlaryndan
başkasyny bedenden jemley**

KAPILYARLAR:

**Arteriyalar we wenalar
kapilyar damarlar arkaly
birbirine baglanyarlar.**

3-GAN: bu bedenin öyjüklerini iymit we kislorod bilen üpjин edyan we zyanly maddalary çykaryjy bolup hyzmat edyan suwuklyk.

Gan iki bölekden ybarat: suwuk bölegine **plazma** diyiliar.

Beyleki bölümünde bolsa **gyzyl gan** öyjükleri, **ak gan** öyjükleri we **platelets**.

GYZYL GAN ÖYJÜKLERİ

(erotrositler): gyzyl renkli bolup kislorod we kömürturşy gazlaryny eltiji bolup hyzmat edyarler.

AK GAN ÖYJÜKLERİ (leykositler): bedeni kesel döredyan organizmlardan (wiruslardan) gorayjy bolup hyzmat edyarler.

PLATELETS: gany gatadyjy (donduryjy) bolup hyzmat edyarler.

GAN ÖYJÜKLERİ

